Ára 30 fillér.

Cs. és kir. tábori posta 618. II. évfolyam. 22. szám. 1917. november 15.

Ludwig-bakancs

Kiadja a 65.-gyalog ezred. Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.

A cs. és k. 65. gy. ezr. tábori ujsága.

A befolyt teljes összeg az ezred özvegy és árva alapját gyarapitja.

GYŐZNI FOGUNK!

Irta: **Wisinger Ferencz** alezredes.

Ezzel a jelszóval és a győzedelembe vetett szent bizodalommal vonultunk négy évvel ezelőtt a harctérre, hogy szembeszálljunk a háborut akaró ellenségeinkkel, földrengést idézve elő a vén Európában. A kis államok és a „bilincsekbe" vert „testvérek" megszabaditása volt ellenségeinknek jelszava, mellyel éhes farkas csorda gyanánt reánk tőrtek. Évek óta készülődtek erre a háborura és egy királyi herceg meggyilkoltatása volt a jel a kezdésre. Minket, katonákat nem talált a háboru készületlenül, mindnyájan tudtuk, hogy előbbutóbb be kell következnie. Sulyos napok vannak mögöttünk és lehet, hogy még előttünk is. De az utóbbiak határozottan reményteljesebbek.

Sulyos napjai voltak Ausztria-Magyarország seregeinek, napok és hónapok, amely időszakban — az ingadozó, kishitűek kételkedtek a szebb és rózsásabb jövőben a mi végső diadalunkban.

Mi katonák azonban, akik szembe állunk az ellenséggel, harcolunk, minket nem környékezhettek erőnk tudatában hasonló gondolatok, érzések, mi tudtuk és vártuk az eső utáni szivárvány jövetelét!

Nekünk Ludwig bakáknak gyakran kellett a sulyos terhet cipelnünk. Magyar szellemünkkel és vérünkkel nem egyező védekező harcmodor jutott leggyakrabban osztályrészül. Nem vehettünk sohasem részt egy mindent felemelő, fenséges nagy győzelemben! Nekünk eddig csak defenzivában volt részünk és tudjuk mit jelent az, ha az ellenség által diktált rendelkezések alapján meg kell törni a támadásukat, az akaratukat, egy pokollá alakitott rettenetes pergőtűz után.

Mi, akik testünkkel, lelkünkkel keresztül mentünk ezen a megpróbáltatáson, tudjuk, hogy micsoda acél idegzet, tántorithatatlan kitartás kell ahoz, hogy ilyen körülmények között kitartsunk. Büszkeséggel gondolunk stanislaui hőseinkre, akik a legrémesebb pergőtűz után is a győzelem utáni szent akaratuk által hajlithatatlanok maradtak.

Büszkeséggel telten gondolunk azon kiváló embereinkre, akik ezrekalommal mint őrszemek az árokban „Győzni fogunk"-al köszöntötték feljebbvalóikat. Ezt a hősiességet csak mi tudjuk igazán méltányolni, akik átéltük velük ezeket az időket.

„Győzni fogunk!" — igen — bizonyosan győztesei vagyunk az eddigi nehéz, sulyos harcoknak és győzni fogunk a jövőben is — mert győznünk kell! Ez a jelszó mindnyájunk öntudatává vált, mert mindnyájan tudjuk és érezzük, hogy mit jelentene az, ha a győzelmi pálma ellenségeinké volna.

Bizonyára mindenkinek eszébe jutott már, mikor hosszu éjszakákon keresztül az ellenséggel szemben állott, hogy vajjon hogyan is lenne, ha most nem állnánk őrt ilyen hűségesen helyünkön?! — Honnan is vennők az erőt, a kitartást, a vasakaratot sulyos idők áthidalására, hogy reményteljesen lássuk a jövőt, ha nem biznánk, ha nem tudnók, ha nem akarnók kivivni a végső győzelmet!

Ellenségeink kisérlete, dacára számbeli és készültségi fölényüknek, hogy bennünket rettenetes rohamaiban letiporjanak, — eredménytelen maradt. A mi törhetetlen ellenállásunkon, a mi mindenek feletti győzelmi-akaratunkon szétforgácsolódtak ellenségeink hiábavaló próbálkozásai.

Tizenegy véres Isonzo csatában, a rettenetes kárpáti téli harcokban és Tirol 3000 méternél magasabb jeges, havas csucsain, bebizonyosodott Ausztria-Magyarország fiainak hatalmas ellenálló ereje. De a támadó erejük, a győzelmi vágyuk még

AKADÉMIAI KÖNYVTÁR

ennél is nagyobb! Néhány négyzetmétertől eltekintve, kiszoritottuk ellenségeinket országunkból, mig tőlük óriási területeket megszállva tartunk.

Fennt a messzi északon német zászló leng Rigánál, mig a Duna torkolatát a bulgár testvéreink tartják erősen kezükben. Hiába ostromolják angol és francia tömegek a nyugati vasfalat lelkesedve törnek az álnok olaszok földjére Ausztria-Magyarország derék fiai.

Amit az álnok hitszegőknek generalissimussza: Cadorna több mint két és fél év alatt sulyos harcokban kicsikart tőlünk, azt Ausztria-Magyarország fiai, minden népével képviselve és hű szövetségeseink, Ő felsége a mi legfensőbb Hadurunk bölcs vezetése alatt néhány óra alatt visszavették. Az olaszok hosszu időn keresztül a modern hadi technika minden vivmányával felszerelt és kiépitett védelmi vonalát néhány óra alatt áttörték és fenséges győzelmi mámorban törtetnek Olaszországon keresztül.

Csak a legifjabb bakától fel a vezetőkig beoltott és átérzett törhetetlen győzelem utáni vágy és vasakarat tud ilyen eredményt felmutatni!

Örömmel és büszkeséggel tekintünk testvéreinkre, akik egykori hitszegő szövetségesünkre a méltó büntetést kirótták! Örömünk mellett helyet kell azonban szoritanunk a nemes irigységnek is.

Igen! Irigy szemmel nézünk mindenkit, aki ebben a győzelemben részt vehetett. Kész örömmel ontanók vérünket, ha e fenséges győzelem részesei lehetnénk!

Mindazon sulyos harcok után, melyeken mi Ludwig bakák keresztül mentünk, kifejezésre juttattuk győzelmi akaratunkat gyönyörű eredményeinkkel, de ezek védelmi harcok voltak — és mi látni, érezni akarjuk a legmagasztosabbat, a felemelőt, a fenségeset — a győzelmet, mely a mienk most és mindörökké!

Szerezzünk örömet hozzátartozóinknak, küldjük el a „Ludwig-baká"-t a hatvanötösök tábori életének hű és szórakoztató krónikását.

A második görzi csata.*)

Szerbiai hadseregünk sulyos harcok után visszavonult. Harctéri tapasztalatokkal gazdagodva gondos ujra képzést nyert. A teljes reorganizálás után epedve várta, hogy ujra harcba vezényeljék. Ez a hitszegő olasz hadüzenet folytán meg is történt.

A Szerémségben ért benünket ádáz ellenségünk hadüzenete. Rövid idő mulva értesültünk az első görzi csatáról. Izgalmunk s frontra való vágyunk határtalan lett. Vágytunk leszámolni a hitszegő és leggyülöletesebb uj ellenségünkkel. Nem sokáig kellett várakoznunk, óhajunk teljesedett. Az olasz frontra vezényeltek minket. Három napi utunk alatt szándékunk, hogy ádáz ellenségünkkel alaposan leszámolunk és a hitszegést megtoroljuk, csak erősbbödött. Görz-

*) Görz városának a közeli napokban történt visszafoglalása aktuálissá tette a sokat szenvedett város megszerzéséért folytatott hatalmas ellenséges erőfeszités eme leirását.

A szerk.

TÁRCA.

A kisértet.

Porosan, fáradtan menetelt a kis csapat az uton. Ahogy a dombtetőre értek, a vezető tiszt megállitotta őket. Rövid pihenőt adott a bakáknak s ezalatt térképét nézegette. A katonák leheveredtek egy fa árnyékába. A hadnagy körülnézett a tájon. A kanyargó ut a dombról merész lejtővel simult le a völgybe s nyilegyenesen futott a távolban látszó falu felé. A vidék gyönyörü képet mutatott, a nyár teljes pompájában festői volt a táj. Megettük tölgyerdő sötétlett, előttük zöldelő rétek szines vadvirágokkal, távolabb szántóföldek övezték a falut. A földek közt vakitó fehér csik; mint valami szőnyeg futott végig az ut. Sudár jegenyék álltak merev szobor gyanánt. A falu egybeolvadó fái között vörös háztetők piroslottak. A karcsu templomtorony bádogdisze meg-megvillant a napfényben. Egy kastély ódon tornya vált még ki a távoli képből.

A hadnagy a falut szemlélte. Mint szálláscsinálót küldték előre. Az ezredet ebben a faluban kellett pár napra elszállásolni. A kis csapat hosszu utat tett már meg gyalog. A hadnagy arcán látszott az öröm, hogy céljához közel van.

Kis pihenés után ujra elindultak. Nemsokára beértek a faluba. A kiváncsi gyerekek bámészkodva nézték őket. Néhol egy-egy asszony is kiállt a kapuba csodálkozni. A hadnagy munkához látott. A falu birájával sorra járta a házakat, kiszemelte az alkalmas helyeket, megjelölte a századok körleteit. Mikor kész volt, megkérdezte a birótól:

— Mondja csak, kié ott az a kastély?

— Az a méltóságos báró uré!

— Itt lakik ő?

— Nemrég jöttek haza, a nyarat itt szokták tölteni!

A hadnagy gondolkozott egy kicsit, aztán igy szólt magában:

— Nem! Mégsem lehet!

És elindult az óvoda felé.

*

A kastély árnyas parkjában sétált a méltóságos kisasszony, Garami Anna, társalkodónője kiséretében. A nyári nap heve ellen fehér napernyőjét tartotta. Néha megmegálltak a szökőkut előtt s hallgatták a viz csobogását. A betonmedencében apró halacskák s más állatok folytattak nyüzsgő életet. Fenn a fákon madarak csicseregtek s a langyos légben enyhe illatok szálltak. Sugárzó, szép nyár volt, köröskörül minden Életet lehellt, örömről beszélt. S a méltóságos kisasszony mégis unta magát. Hiányzott neki a társaság. Nemrég jöttek le Pestről, hogy itthon töltsék a nyarat. Pesten és Bécsben kitünően találta magát a sok csinos tiszt között, kik versengve udvaroltak neki. Volt köztük olyan, aki direkt az ő kedvéért jött haza a frontról szabadságra. És most itt kell a falu közepén, ebben a nagy kertben töltenie idejét. Bármilyen

höz közeledtünk. Az ágyuszó percről-percre fokozódott. E zenekiséret mellett vaggoniroztunk ki hireszélett város közelében. Megérkeztünk a tettek szinhelyére. Már csak harcbavetésünket vártuk türelmetlenül.

Izgatott kedéllyel behatóan tanulmányoztuk, vizsgáltuk szépségben gazdag uj terepünket. Ágyufüst, repülőgépek, hegycsucsok gyönyörü látványt nyujtottak a kiváncsi szemlélőnek. Oly mély benyomást tett ránk a vidék szépsége, hogy a szüntelenül hallható ágyumoraj, srapnellexplozió és puskaropogás szinte zenének tetszett.

Nem sokáig ábrándozhattunk. Harmadnap este egy pihenésre rendelt vasárnap kaptuk a parancsot az akkor heves harcoknak kitett görzi hidfőnél elhelyezett és sokat kiállott vitéz csapatok felváltására. A sötétség beálltával zuhogó záporban indultunk uj állásunkba.

Alig helyezkedtünk el, megkezdődött a pokoli zene. Alkalmunk nyilott ujabb tapasztalatokkal gazdag harcedzettségünknek tanujelét adni.

Egy fiatal zászlós tábori őrségünk előtt az ellenséges mozdulatokat figyelte egy sziklához lapulva. Nehéz feladat volt megbizatása. Észrevették és egymásután süvitettek, majd robbantak a srapnellek mellette.

Megkezdődött a második Isonzói csata. A különféle nagyságu gránátok és srapnellek özönében éltük át az első pergőtüzet. A pokoli lármát puskaropogás követte. Kezdetét vette a gyalogsági harc. Roham rohamot követett. Hét napig tartott ez a lakodalom. Vitéz és harcedzettségükre büszke csapataink nem hátráltak. Minden támadást fényesen és véresen visszavertek.

Emberfeletti volt e megpróbáltatás. A nappali pergőtűz állásainkat a földdel egyenlővé tette, felszereléseinket pedig teljesen szétrombolta. Reggelre minden helyre volt állitva.

Hét nap után kissé megpihentek tulfeszitett idegeink. A zürzavar mind alább hagyott, végre szünet állt be. Vége volt a második Isonzói csatának.

Ellenségünk a közelben képzelt célt — Görz elfoglalását — nem érhette el, sőt még messzebb esett tőle.

Tapasztalatuk eggyel gyarapodott. Meggyőződtek róla, hogy csapataink a legnehezebb terepen s a legvakmerőbb támadással szemben is szilárd falanksz gyanánt védik vonalukat.

Görz második védőit aranylap illeti a történelemben.

Feldpost, 917. okt. 6.

Candea Miklós főhadnagy.

Egy nyugodalmas jobb éjszaka

Egy szép őszi napon azt a parancsot kaptam az ezredparancsnokságtól, hogy Tarcsay kapitány ur átveszi tőlem zászlóaljamat, én pedig tőle az ő zászlóaljának vezetését.

Azonnal megállapodtunk tehát telefon utján, hogy másnap reggel egyszerre elindulunk álláspontunkról s igy rövidesen végrehajthatjuk az elrendelt schasseécroissét. Nem tudom, jól irtam-e le ezt a két francia szót, de hiába! Legénykoromban nem kultiváltam eléggé a francia nevelőnőket s ezért hiányos ma francia tudásom. Minthogy azonban ez-

---

szép volt a birtokuk s bármennyire vágyott a csend után a sok szórakozásba belefáradva, csakhamar megunta a falut s ódon kastélyuk magányát. Panaszkodott is szüleinek, pedig hát az ősz még messze volt, hogy ujra felköltözzenek a fővárosba. Atyja vigasztalni próbálta kedvelt s egyetlen lányát. Gyakran napokig vendégtől volt hangos a kastély az ő kedvéért. A báró kifogyhatatlan szorgalommal gondoskodott szórakoztatásáról. Annának azonban csak a katonatiszteken járt az esze. Az uniformis és a kitüntetés volt csak becses előtte. Atyja egyszer levelet kapott egy alezredes barátjától, hogy nemsokára néhány napra az ő ezrede fog megszállani a faluban. A báró örült, hogy lányának néhány jó napot szerezhet, elhatározta tehát, hogy a tiszteket vendégül fogja látni.

Sétája végeztével Anna a kastély felé indult. A feljáratnál kedvenc kutyái hevertek. Rájuk sem nézett, felsietett.

Garami báró egykedvüen nézegette postáját. Kényelmesen hátradőlt karosszékében, egymásután nézegette a leveleket. A kandallón egy antik óra bus zengéssel ütött hármat. A báró arca az utolsó levélnél földerült. Anna épen akkor lépett be.

— Nos, ma este itt lesznek a tisztek. Kissé elszórakozhatsz majd szólt lányához.

A tisztek? kérdé a lány.

Igen! Most irja a Sándor barátom, tudod, az a barna alezredes, akit tavaly Grázban mutattam be neked.

Meddig lesznek itt?

Pár napig csak!

Az alezredes nem beszélt semmit tisztjeinek arról, hogy ismerős a vidéken és hogy a kastély ura neki jó barátja. A tisztek azt hitték, hogy valami unalmas fészekben kell néhány napot eltölteniök. Mikor az ezred megérkezett a faluba, az alezredes fogadta a kiküldött tiszt jelentését, aztán kiadta a parancsait. Majd a hadnagyhoz fordult:

— Nos, most lássuk a tisztek szállását!

A hadnagy az óvoda felé vezette a tiszteket.

— Ez a legjobb hely! — szólt.

A legjobb? — kérdé mosolyogva az alezredes. — Akkor ön, hadnagy ur nem kutatott elég gondosan! Én már látok is egy jobbat!

A hadnagy zavartan állott. Az alezredes felemelte karját s kinyujtott kezével a kastélyra mutatott:

— Például az a kastély ott! Nos, jöjjenek az urak, nézzük meg!

*

Vacsoránál mindegyik tiszt megállapitotta magában, hogy a bárónál vendégszeretőbb ember nincs. Sőt azt is, hogy a méltóságos kisasszonynál kedvesebb teremtés alig van. A tisztek irigykedve néztek a fiatal Pethő főhadnagyra, akit a véletlen szerencse Anna mellé ültetett. A kis főhadnagy rettentő hevességgel ostromolta a lányt, ugy hogy Anna másik szomszédja szóhoz sem jutott.

Halas kapitány, akinek a tréfa

uttal nem az a célom, hogy a nyelvismeretek elsajátitására vonatkozóan irányelveket állitsak fel az ifjuságnak, — visszatérek a parancshoz.

Módfelett örültem a cserének, lévén zászlóaljam a völgyben, az átveendő pedig hegytetőn és én egyéni természetemnél fogva mindig jobb szerettem felül lenni, mint alul.

Fájdalom, csak délre birtam feljutni az uj zászlóalj álláspontjára, minthogy épen elindulásom előtt egy őrnagyot kellett tájékoztatnom régi zászlóaljam elhelyezéséről. A késedelem folytán csak épen annyi időm volt estig, hogy a zászlóalj állásait kutyafuttában bejárjam s nagyjából tájékozódjam.

Miután szerencsés szimatommal megtaláltam a zászlóaljparancsnoksághoz vezető ulat, estére fáradtan hazaérkeztem, dagadó önérzettel és dagadt lábakkal gondolva az állások fontosságára, melynek védelmét zászlóaljamra bizták. Sehogysem tetszett azonban nekem, hogy a vakbelünknek nevezett árokrész egy körülbelül ezer lépésnyi szakasza nem volt megszállva.

Ismerve a muszkák jó szokását, hogy nagyon szeretik hátulról mellbe támadni az embert, nem tartottam lehetetlennek, hogy azok valami fortélylyal éjjel szépen besétálnak hozzám és meginvitálnak előzetes parlamentjükbe, vagy legalább is valami kevésbbé testhez álló fogolytáborba beltagnak.

Miután adjutánsom megnyugtatott, hogy az éjszakák szép csendben szoktak eltelni, belenyugodtam egyelőre a helyzetbe s elhatároztam, hogy reggel ujólag pontosan tájékozódom s a kérdéses részt elzáratom. Azzal a gondolattal dőltem fekhelyemre, hogy reggelig talán nem lesz semmi meglepetés. Alaposan fáradt voltam s ennek következtében gyorsan elszenderültem. De vesztemre, mert már jöttek is a muszkák a résen keresztül zárt rendben egyenesen a zászlóaljparancsnokságra. Egyre közelebb vonultak, már hallottam is lépteiket, szerettem volna egy nagyot kiáltani — de nem birtam, felakartam ugrani de tagjaim felmondták a szolgálatot. Egy muszka nagy robajjal belökte előszobám ajtaját Erre aztán kinos álmomból magamhoz tértem. Felugrottam s ekkor egészen tisztán hallottam előszobám ajtajának becsapódását.

Ébren vagyok-e, vagy álmodom? Felrántom szobám ajtaját, kikiáltok:

— Ki az?

Kapitány urnak jelentem alássan begyüttem a szobába. Telefon-ordonanc vagyok. Petrik hadnagy ur kéreti a telefonhoz.

Átsietek a telefonszobába, miközben élénk puskatüzet hallok az előretolt állás felől.

— Halló! Kapitány urnak jelentem alássan — Smuncili jelenli, hogy az állás jobb szárnyát erős muszka járőrök szorongatják. Oldalról is kapnak tüzet, kérem oda a tüzérséget.

Rendben van. Addig ti lőjjetek vissza! Slussz!

— Halló! Uncili! Kérek zárótüzet a Smuncilira.

— Meglesz. Slussz!

Visszamegyek a szobámba és már szól is a pattantyus pajtás tüze. Furcsa dolog ez is most már a háboruban, valóságos büvészmutatvány. Az ember éjjel lead egy pár büvös varázsigét, hiába hallgatja a muszka, nem érti meg ember rajtunk kivül, — s már müködik is gépezetünk, mint a legpontosabb óra. Hány

---

volt mindene s örökké tréfákon törte a fejét, felbujtotta ellene a többi tiszteket, Előbb összepillantott társaival, aztán csendesen mondott valamit az alezredesnek. Az alezredes a bárónak sugott valamit. A báró pedig összenézett a tisztekkel s megindult a tervezgetés. Hamar készen voltak. A szerep a bárónak jutott, aki mesélni kezdett. Pethő semmit sem vett észre, annyira elmerült az ostromban. Már a gyümölcsöt szerviroztak, mikor hirtelen egy szó ragadta meg a figyelmét. A báró a kisértetekről beszélt s mindenki figyelemmel hallgatta.

— A környék lakossága babonás. Hiszékenysége annyira megy, hogy teljesen meg van győződve arról, hogy a kastélyomban kisértetek járnak. Az emelet valóban elhagyatott és lakatlanul áll. Gróf Dombrády esete óta nem vagyok képes a falut eléggé megnyugtatni. A gróf nálam volt egy ősszel vadászaton. Az emeleti sarokszobában hált. Mikor a reggelihez lejött, arca sápadt volt és feldult. Látszott rajta, hogy nem aludt. Hosszas faggatásra elmondta, hogy rémes éjjelt töltött a vendégszobában. Éjfél felé arra ébredt, hogy valaki jár a szobában. A parkett meg-megreccsent nesztelen léptei alatt. Gyertyát gyujtott, de a szobában nem volt senki. Elfujta a gyertyát s tovább akart aludni. Kis idő mulva ujra hallotta a neszt. Valaki halk csoszogással közeledett feléje s megállt ágyánál. Hirtelen gyufát gyujtott, de megint nem volt senki. Hideg verejték ült homlokára, amint a gyufa kialvó parazsát nézte. Lehunyta szemét s lassan szenderegni kezdett. Ekkor megint feléje közeledett a csoszogás, megállt ágyánál, sőt a lehelletét is érezte amint föléje hajolt. Kinyujtá kezét, de csak a levegőt fogta meg. Igy érte őt a hajnal. A félelem rettentően megviselte. Az esetet megtudta egy félénk inas, aki azonnal felmondott. Azóta a falubeliek azt hiszik, hogy a kastélyban kisértetek járnak.

*

Éjfél után megeredt az eső. A szél hevesen fujt odakünn és az ablakhoz csapta a hideg cseppeket Az üvegek megzörrentek ócska foglalatukban. A kastély már csendes volt és sötét. Csak az emeleti sarokszobában volt még világosság. Ez a szoba meglehetősen elszigetelten állt a többi lakosztályoktól.

Pethő főhadnagy az asztalnál ült s egy nagy regény volt előtte. Furcsa gondolatai jártak és nem hagyták olvasmányára összpontositani figyelmét. A méltóságos kisasszony nem ment ki az eszéből. Folyton rá gondolt.

Az esőcseppek időnként nagyot koppantak az ablaküvegen. Ilyenkor a kisérteties sarokszoba jutott eszébe, mely — talán véletlenül — éppen neki jutott. Jóllehet bátor ember volt, mégis a báró szavai felett sokat töprengett. Hogy elüzze gondolatait, olvasni próbált. Sehogy sem ment. Mikor egy fél oldalt elolvasott, megint elölről kezdte:

— Anna . . kint zivatar kisértet a sarokszobában

óra is van tulajdonképen? Féltiz! No ez az éjszaka igazán nyugodalmasan kezdődik! Csak az a fene rés ne volna — morfondiroztam magamban.

Még sem várok reggelig. Legjobb az első elhatározás! Hivatom az adjutánsomat:

— Hadnagy ur a vadászszakasz helyezkedjék azonnal készültségbe! Ha készen állanak — jelentse!

A telefonküldönc ujra megjelent:

— Kapitány urnak jelentem alássan begyüttem a szobába.

— Azt látom. Azt mondd meg mit akarsz!

— Petrik hadnagy ur kéreti a telefonhoz.

Rögtön jövök. Közben leadom adjutánsomnak a parancsot: Hadnagy ur jegyezze elő, holnap parancsba jön. Ezt az operettekben és vicclapokban elcsépelt jelentési módot nem akarom többé hallani. Ha valaki bejön, röviden azt jelenti, amit akar. Hogy bejött, mindenki látja aki nem vak.

A telefonhoz:

— Halló! Mi kell Petrik?

— Smuncili jelenti, hogy a muszkák az erdőt közvetlen a jobb szárnyon a drót mellett felgyujtották.

— A ménykő üssön bele abba a Smunciliba, örökké baj van vele. Rögtön jövök a vadászszakasszal. Addig kitartani, ha megsültök is. Egyben oltani, ha lehet. Slussz!

— Halló Smuncili. Pontos jelentést várok azonnal a tüzről!

— Kapitány urnak jelentem alássan — a tüzet hat nélkülözhető emberem oltja. A többi az állást tartja. Kérek segitséget az oltáshoz. Jelentem továbbá, hogy Forgács önkéntes már pakkol a géppuskával.

— Mi a csoda? Mondja meg Forgácsnak, hogy ha el mer menni levágom ugy, mint az ősz Zách Felicziánt.

— Mit tetszik parancsolni?

— Hát nem tudja a verset:

— Vágd fiam vágd Forgács, tied lesz Gyöncs és Gács . . .

— Ez kérem nem gróf Forgács . . .

— Hallatlan! Még csak nem is gróf! Mit félti hát ugy a családját ami nincs. Mondja meg neki, hogy egész közönségesen fogom levágni ha el mer menni. Különben segitséget magam hozok. Hányan is vannak ott?

— Tizenhárman — kapitány ur

— Épen tizenhárman! Szerencsétlen alakok. Slussz!

A vadászszakasszal gyorsan a hely szinére érve — eloltottuk két óra alatt a tüzet. A muszkák elinaltak. Azután kiadtam a rendeletet, hogy a vadászszakasz szürkületig megszállva tartja a rést s elmennek járőrbe az előterepre — a muszka drótig.

Erre előlépett Forgács önkéntes:

— Kapitány urnak jelentem alássan én nem gyávaságból vittem el a standról a géppuskámat, csak hogy ne érjék a zsarátnokok. Tessék megengedni, hogy reggel én is járőrbe mehessek.

— Rendben van. Holnap reggel Forgács vezeti a jobbszélső járőrt.

Csend lett ujra mindenütt. Csak a fiuk köhögése hallatszott. Hiába a füst meg ez a hosszu háboru az ember tüdejére megy.

Mire hazaérkeztem már tizenkettőt mutatott az órám. Legénynem türelmetlenül várt.

— Hála Istennek — mondok — jól végződött az ügy. A szélcsendben gyorsan eloltottuk a tüzet. De azt a rést reggel azonnal

---

Ujra olvasni kezdett, de megint csak a kisértet motoszkált agyában.

Egy légy nekiment a gyertya lángjának s szárnyait megperzselte. Amint odanézett, észrevette, hogy a gyertya csaknem egészen elfogyott. Sietve lefeküdt, de már a gyertyát el sem olthatta, mert magától kialudt.

— Szóval gyertyám már nincs. De gyufám csak lesz talán — gondolta magában s tapogatódzni kezdett a sötétben maga körül. Hasztalanul. Se az éjjeli szekrényen, se a zsebeiben nem talált.

Ezer ördög! — morfondirozott — sötétben maradtam! Még meg sem nézhetem esetleges látogatómat. No, de egy kis biztositás nem árt. Ide teszem magam mellé revolveremet

Ekkor jutott eszébe, hogy legénynél hagyta, feleslegesnek tartván a kastélyba magával hozni.

— Szépen nézek ki! — gondolta s szinte restellte bevallani önmagának, hogy kissé fél. Aludni próbált. Lassan kerülgetni kezdte az álom. Már-már elaludt, amikor neszt hallott. Az ágy alatt valami mintha megmozdult volna . Kint ujult erővel zuhogott az eső s tompa, zsibbasztó zaja beszürődött az ablakon. Pethő figyelni kezdett. Mintha valaki lett volna még rajta kivül ott a szobában . . . Megfeszitette minden idegszálát, de az eső zuhogása zavarta hallgatódzását.

— Eh, csak képzelődöm! — szólt magában s behunyta pilláit, hogy elaludjon . . . Az álom azonban messze kerülte. Kis idő mulva az eső szünni kezdett. Ekkor ujból hallotta a neszt . . . Az ágy alól szabályos lélegzetvétel hallatszott . . . Az eső elállt s ekkor Pethő minden kétséget kizárólag megállapitotta, hogy nem egyedül van a szobában, hanem ágya alatt rejtőzik valaki. Visszafolytotta lélegzetét s hallgatódzott. Rettenetes helyzet. Kinosan töprengett: Mit tegyen? . . Se gyufája, se revolvere, se kardja. Nem is védekezhet! Rémes! . . .

Igy füzte gondolatait mozdulatlan maradva. Nyitva tartotta szemeit s várta a fejleményeket.

Lassan megvirradt Lent egy ajtó becsapódott. Erre az ágy alatt mozgás támadt.

— No, most — gondolta Pethő s elszántan készült a mérkőzésre.

Ekkor az ágy alól füleit rázva előjött egy tacskó, nagyot nyujtózott a szoba közepén és kiváncsian nézett az ágyban fekvő idegenre.

A főhadnagy bosszusan mérte végig tekintetével. Mindenre gondolt, csak arra nem, hogy ágya alatt kutya alszik.

*

A terraszon cigarettázott kora reggel két tiszt. Halas kapitány ép akkor lépett hozzájuk.

— No, sikerült, kapitány ur? — kérdé az egyik.

— Azt tőle kérdezzétek majd meg. Én a feladatomat végrehajtottam. Az inas értelmes gyerek. Berugatta borral a tacskót s még este bevitte a Pethő ágya alá.

S a három tiszt jókedvüen összenevetett . .

Szentpétery Károly.

betömetem. Reggel négykor kelts fel!

Legényem alkudozni próbált:

— Kapitány ur, — nem jó lesz ha törött lábával annyit fog járkálni, mert ujra megfájul.

— Ha megfájul — ahhoz végtére joga van, az az ő dolga. Meg is dagadhat, ha okosabbat nem tud csinálni, de mivel én parancsolok neki, ha akarom, muszáj engem vinnie!

Bölcselkedésemre nem lehetett többé ellenvetés, a legényem indul kifelé, utközben morog még valami ilyesfélét:

— Hogy ha ezt a nagyságos asszony látná

Gyorsan lefeküdtem. Sietnem kellett az alvással, hiszen három óra alatt nyolcat kellett aludnom. Ehhez is csak mi feldfiuk értünk. Félálomban még láttam szelid mókusomat, amint leugrott az asztalra, ivott a boros-vizes poharamból, majd az ablakhoz sétált, fogott egy mogyorót, felült és elkezdte edegélni. Mit neki a háboru!

Hajnali négykor kimentem az éjjeli tüzijáték szinhelyére. A rést szépen megszállattam. No most már jöhet a muszka!

Kilencóra felé visszajöttek a járőrök és jelentették, hogy a muszka erdő nagyon ég az egész hegyoldalon, közben váltig esküdöztek, hogy nem ők gyujtották fel, mert mire odaértek már égett A muszik nem tudták a tüzet eloltani, mert lőttek rájuk, ha kimerészkedtek.

— Egészen kedvem szerint van — gondoltam magamban Hodie mihi cras tibi

Délre járt az idő, mire hazaérkeztem. Igy telt el az első éjszakám. Meg is mondottam adjutánsomnak, hogy egészen más fogalmaim vannak a nyugodt éjszakáról.

Azt mondja a német sógor: *Es kommt sellten was besseres nach.*

Ezuttal azonban nem vált be a közmondás Mert a nyugtalan premier után nyugalomban telnek éjjeleink.

A muszkák alig lőnek. Nappal harmonika-szó mellett táncolnak. Nem tudom minek örülnek olyan nagyon, talán annak, hogy a német szövetségesek alaposan elpáholták őket, avagy az okoz nekik lelki örömet, hogy a makaróni-faló taliánok még náluknál is jobban pórul jártak és Isten tudja! talán a közeli béke szelét érzik . .

Harctér, 1917. okt. 26.

Greiner Béla,
százados.

Egy telefonista kálváriája.

Régi jó ismeretségünk révén bátorkodom szerény cikkecskémmel bekopogtatni Önökhöz. Én még ugy sem szerepeltem lapjuk hasábjain kérem tehát a kedves Szerkesztő Urat, engedjen megjelenni a nagyérdemü közönség szine előtt. Kérésem támogatására felhozom még azt is, hogy most már erdők s hegyek közt vagyunk, remélem tehát, kérésem nem lesz pusztában elhangzó szó. Másképen nem alkalmatlankodtam volna, ha nekem nem alkalmatlankodnak, de hát képzeljék, a mult héten kizavartak kényelmes telefonbudoáromból. Az őrmester ur a kezembe nyomta a nyilt parancsot és magyarázni kezdett:

— Nézze Weisz, maga elmegy Pestre és

És adott egy jó csomó megbizást. Mire befejezte, harmadszor ájultam el. Hát hogy ne! Én, a Weisz Süje, (hisz tetszenek ismerni) a telefonista, én Pestre utazzam a mai viszonyok között! Mit akarnak tőlem? Inkább megyek a svarmléniába! Hisz ez valóságos büntetés! Hát mit vétettem én? Mért zavarnak ki a jó meleg telefonközpontból?

No jó, mit hettem egyebet, kimentem az állomásra. Fel és le járkáltam várva a tábori expresst. Csakhamar berobogott s egy épen kéznél levő létra segitségével sikerült feljutnom az egyik teljesen nyitott hálókocsiba, kényelmesen elhelyezkedve egy petróleumos hordó tetején. A zsákokkal, hordókkal s ládákkal kipárnázott vaggon első felében (mely valószinüleg szolgálati szakasz volt) teljesen egyedül állott egy tehén, körülbelül olyan pózban, mint ahogy Hunyadi állt hajdan a szirttetőn.

A kisvonat nemsokára ugy öt-hat óra mulva— elindult s akkor vettem észre, hogy már éjjel van. A hüvös szél kedvesen csipkedte arcomat, mint ahogy a nagybácsik szokták a kisgyerekek ajkát. Közben egy alattomos szélroham csaknem elvitte a fejemet. Ez pedig nagy baj lett volna, mert épen akkor kezdtem gondolkozni azon, hogy mit is kell nekem Pestről hozni. A sok közül csak a telefondrótszegvágókésnyél jutott eszembe, a többi telefon smonca nem tudott felszinre jutni agyamban, csak kóválygott mint a sasok.

Azután azon kezdtem mérgelődni, hogy miért is kell nekem Pestre menni. Nyilván azért mert telefonista vagyok. Ugy kell nekem, mért lettem telefonista! De hiába! nekem mindig csak pechem volt! A bátyám már négy éves koromban összevert, mert nem akartam vele telefonosdit játszani, tizenhét éves koromban pedig az apám nadrágolt el, mert hajóhiptás akartam lenni és nem telefonista. A sors ujjmutatását látva ezekben, katonáéknál is a telefonhoz kértem magam. De most látom, mily ballépés volt. Ha én ezt tudom, hogy engem itt arra használnak fel, hogy én Pestre menjek bevásárolni, inkább mentem volna a luftballon abteilunghoz homokzsáknak, mint telefonistának.

Itéljenek Önök: Egész életemben sorsüldözött voltam. Még itt künn a fronton sincs nyugtom, a sors itt is nyomomban van, követ, üldöz, határozottan utazik rám. Pedig hát én mint harctéri ember, a Halállal kötöttem már szerződést. Mit akar tehát ő itt? Azt hiszem, valami piszkos konkurrenciáról lesz itt szó.

Ezalatt kisvonatom eszeveszett lassusággal robogott, száguldott s öt nap mulva ép tagokkal léptem az igéret földjére, azaz a Máv területére.

Másnap Pesten voltam. Gyorsan elvégeztem dolgomat (már tudniillik beszereztem a felirt

dolgokat, szóval a hivatalos megbizásokat elintéztem) s még három órám maradt a vonat indulásáig. Elhatároztam, hogy beszélek telefonon egy jó barátommal. Kerestem egy telefonállomást s bezárkóztam a fülkébe. Félórai csilingelés után a központ volt kegyes bejelenteni, hajlandó nekem tévesen kapcsolni.

Halló, kisasszony! — szóltam a kagylót s az alkalmat megragadva Ti-ti-ti-tá-ti-ti!

— Tessék? fuvolázott a központ.

— Nagysád kérem! Tá-tá-tá...

Mit tátog? — érdeklődött a kis édes.

Ekkor jutott eszembe, hogy itt nem értenek az én anyanyelvemen, bemondtam hát a barátom számát:

— Kérem nagysád, 21—7!

Legalább huszonegyszer ismételtem a számot, mig végre a központ szives volt kapcsolni.

Halló! Te vagy az, Náci? kérdeztem.

— Ki beszél ott? morgott egy barátságtalan hang.

— Itt Weisz Süje!

— Ki?

Hülye! A Weisz Sülye!

Kicsoda?

— Sülye! orditottam — nem érti, maga hülye?!

— Sülye? Sülyedjen el! szólt a goromba hang s lecsapta a kagylót.

Megörültem, mert láttam, hogy téves kapcsolás esete forog fenn. Egy órai gelenksübungnak felel meg az, amit a fogantyuval végeztem, mig sikerült a központot odujából kicsalnom.

— Nagysád, édes, rosszul kapcsolt, kérem a 21—7-et!

Nehogy megint más számot adjon, magyarázni kezdtem neki. Nem akartam, hogy kapcsoljon amig meg nem ért. Egy óráig izzadtam, mig sikerült az első részt megértetni vele. Hivatkoztam a közismert kártyajátékra, nem használt semmit. Ekkor könyörögni kezdtem, hogy ne engedje fuccsba menni három órai szabadidőmet. Ez az érv hatott: két számot tisztáztunk. Már csak egy órám volt az indulásig. De a hetest nem tudtam megértetni vele. Elmondtam hetvenhétszer, mindenféle hangon megismételve, nem ért semmit. Ekkor — ahogy egyszer egy szindarabban hallottam — ravasz trükkhöz folyamodtam.

— Nagysád, kérem! Hét, hettő!!

— Ahá, siebene! — adta vissza németül az édes.

— Az az! — Siebene! Hogy enné meg magácskát a fene!

Végre hozzájutottam a kivánt számhoz, de még a beszélgetés előtt fogadalmat tettem, hogy az esetről értesitsem az Országos Tapló központot.

Mikor az utcára értem, már csak egy félórám volt hátra. Sietve indultam a Nyugati felé. Amikor átmentem egy helyen a tulsó oldalra s hátra néztem, nem jön-e kocsi vagy autó, valaki fellökött. Mikor feltápászkodtam, egy hatalmas termetü ember állt előttem. Hirtelen azt hittem, hogy Toldi Miklóshoz van szerencsém, s már épen bocsánatot akartam kérni, amért felboritott, de ebben a pillanatban egy arra száguldó villamos elgázolta az izmos urat. Ügyünk igy elintézést nyert, én tehát tovább siettem. Öt percem volt még, hogy betámolyogjak a pályacsarnokba.

Vonatom már indulásra készen állt, de hely már nem volt. A bakaság még a kocsik tetejét is bezeccolta. Egy huszárőrmester épen akkor intézett attakot egy zsufolt kocsi ütköző ellen; egy tüzérkáplár cigarettára gyujtva megfigyeléseket tett. Ezen tüzérségi előkészités után kiadtam magamnak a parancsot:

— Angriff gegen Itt eszembe jutott, hogy nem tudom milyen nemü a lépcső, igaz, hogy azt sem tudtam, mit jelent a lépcső. Ugyanekkor agyamba villant a gondolat, hogy nevetséges lenne, ha egy növelő nekem taktikai nehézséget okozna, elüztem tehát a kicsinyes aggodalmat és harsányan ismételtem a vezényszót:

— Angriff gegen der lépcsőfok!

Az annámét fényesen hajtottam végre. Sikeres offenzivám eredménye egy lépcsőfok fele volt a legaljából.

Azon jöttem vissza!

Szikár.

Tábori strófák.

Van eset rá.

Részeg
Tüzérek
Mulattak az éjben
És a sötétben
Megvertek egy manipulánst.
A kiporolt
Haza loholt
Itthon keseregve szól:
Megjártam ime jól,
De lám, lám
Van eset arra is ám,
Akárhogyan beszélnek,
Hogg egy manipulánst is
Fenyegetnek veszélyek!

Hallatlan!

Érdekes
Két eset
Ez itt:
A stábnak tisztjeit
Borszéki vissel itatják,
A *bort* pedig
Hévíz-ről kapják.

Kiváncsiság.

Fokost kapott főhadnagy ur Diez
Diszfokost, melynek érc nyele:
Szeretném látni mint csinálja
Az első *díes-ütést* vele!

Nem mind arany.

Hiába!
Máma
Minden papir már
Bankó
S ezért adandó
Alkalommal
Minden papirt mit lelek
Fölemelek.
Multkor is leltem
Persze fölvettem
S mi volt? Csak ócska papir!
Igy jöttem rá
Én, halandó,
Hogy *ami papir,*
Nem mind bankó!

A panamista.

Van nekem egy jó barátom,
Aki a most elmult nyáron
Mindenütt kilincselt,
Panamázott, linkelt;
Végzett néhány kurzust,
Frequentált négy turnust,
A heteket huzta, tolta
S igy a nyarat *átdekkolta.*

Szikár

Megszünik a vadászszázad

Egy vérünkbe átment fogalommal kevesebb van az ezrednél: *megszünik a vadászszázad,* melynek ötnegyedéves fennállásához annyi szép siker füződik s felsőbb parancsnokságaink rendelete folytán ezentul mint tábori század fog müködni.

A vadászszázad magvát mult év augusztus havában a delejowi harcok idején alakitotta meg Möller alezredes. Ez a portyázó különitmény 32 emberből állott Szekeres József hadapródjelölt vezetése és Diez Günther főhadnagy parancsnoksága alatt s mint ilyen a legelső volt a maga nemében. A többi ezredek jóval később ismerték fel a portyázókülönitmények rendkivüli jelentőségét. Szekeres hadapródjelölt sebesülése után a közvetlen vezetést Polgár Jenő hadnagy vette át, a delejowi nagy csata után pedig a kis különitmény teljes létszámu vadászszázaddá alakult Diez főhadnagy parancsnoksága alatt. A delejowi állásokban végzett sikeres felderitéseket számottevő eredmények követik a posieci állások előterepén és a jamnicai orosz állások ellen intézett vállalkozások pedig ezeket a sikereket megkoronázzák. Legutoljára az augusztus elsejei ütközetben szerepelt kiváló eredménnyel.

Aki a vadászszázad csodálattal határos fejlődését figyelemmel kisérte, kalapot levéve kell hogy tisztelettel adózzék ennek a mintaszerü csapatnak, mely az ezred erős fegyelmezettségét, harckészségét és határozott, lelkes szellemét képviselte.

A vadászszázad élő ereje volt az az ösztönző tényező, amely az ezred minden alakulatát nemes versenyre sarkallta. Minden egyes ember büszkén gondolhat öt negyedév ragyogó teljesitményeire, amelyek a század keretét tulnőve, az egész ezrednek szereztek tiszteletet parancsoló hirnevet.

Mint mindenkinek, akit a sors kegye bár nehezebb, de látszólag az átlagnál kedvezőbb helyzetbe juttat, irigyekkel kell számolnia, a vadászszázadnak is meg kellett küzdenie kezdetben a lekicsinylő közömbösséggel, később a rosszakaratu irigységgel. Váljék a történelemnek átadott század dicséretére, hogy lelkes szellemét ez a kétségtelenül elkedvtelenedésre és ernyedésre vezethető jelenségek nem lohasztották és becsületes munkájában nem akadályozták.

Ma, amikor e hasábokon utoljára emlitjük meg a vadászszázad nevet, az ezrednek minden embere tudatában van a század teljesitményeinek értékével és működésének jelentőségével. Hiszszük, hogy a tábori századdá alakult vadászszázad magával viszi a régi alakulat minden nemes jellemzetességét, lelkes szellemét, tettrekészségét, fogalommá vált fegyelmezettségét és győzelmi akaratát!

Kisérje Isten áldása további munkájában.

(*Gn.*)

Ludwig-bakák.

— Képek a baka-életből. —

Tábori ujságunk már sok, a baka életére igen jellemző dolgot irt meg. Én köztük vagyok, közöttük élek már hetedik éve s igy talán néhány uj és érdekes dolgot mégis el fogok tudni mondani róluk.

*

A nős Ludwig-baka.

A szatmári, munkácsi és nyiregyházi lányok előtt kevesebb értékkel bir, mint a nőtlen, de ez őt nem aggasztja. Ha szabadságra megy, büszkén mondja oda pajtásának:

— Mit üzensz haza koma?

Nem ritka eset, hogy épen keresztelőre kerül haza. Felesége nagyon örül a viszontlátásnak, közben a férj nagyokat sóhajt:

Istenem de rég voltam már itthon Ugy tünik mintha két éve volna . .

Pedig csak kilenc hónapja — szól az asszony (mert a harctérről kilenc hónapra jár a szabadság) . .

Az is előfordul, hogy az édes beszélgetésből parázs vita támad a kilenc hónap körül.

A hü feleség bizonyitani igyekszik:

— Hát nem emlékszel mikor Pestre voltál haza három napra vásárolni és az üdülőbe is hozzád utaztam kétszer.

Erre aztán a férj belenyugszik.

Megint

Megint csak Hozzád irom a versem,
Megint csak Rólad szól a dalom;
Nincs, amely Tőled elvenni tudna
Sehol a földön oly hatalom. —

Megint csak égnek bennem a vágyak,
Fékezem szótlan ám azokat;
Lángolnak ujra az ifju tüzek,
Megint zsong lelkem kis dalokat.

Megint csak sirok. Lelkem alélt már;
Gyakran elönti könny a szemem . . .
Jól vagyok én, jól, semmi bajom sincs,
Kicsiny babámnak megüzenem! . . .

A nőtlen.

Más a sorsa. Sziv-ügyei szintén rendezetlenek, egyébként azonban más a gondolatvilága, más a viselkedése.

Gyakran összekoccannak munka vagy gyakorlat közben.

Az öregebb baka oldalba figyelmezteti:

— Menj odább te regruta!

A sértett természetesen viszszavág:

— Maga is olyan mint én.

Erre az öreg dühbe gurul s amugy félválról odaszól:

— Hallod-e ecsém? Te még akkor a porba jáccottál a pálcáddal, mikor én már katona voltam . Te poros fülü, zöld hasu!

A személyeskedésnek azonban hamar vége szakad, ismét szeretik egymást. Együtt alusznak, egy sálkából esznek. Ha valami *cafuss* kerül, azt az öregebb megfőzi, megsüti. Ilyenkor büszkén szól oda a másik bajtársának:

— Megtudnám én főzni, csak volna mit De ugy vagyok vele mint a cigányasszony, aki azzal hizelkedett az urának, hogy ha annyi zsirom volna most mint amennyi lisztem nincsen, olyan tepertős pogácsát sütnék neked a szomszéd-asszony tepsijébe, amilyet még nem ettél. Persze csak ugy, ha fát hoznál a tüzre.

Főtémája mindig a minázsi meg a faszolás . . . E tekintetben manapság meg van elégedve, mert ha kolbászra éhezik, a trén kolbászgyárat állit fel, ha az étvágya nagyobbodik, akkor a gyár termelő képességét fokozzák

Az öreg népfelkelő.

Reggelenként amikor a bakák munkára mennek, mindig lehet látni egy harcsa-bajuszu arcot. Ha az ember megnézi, rögtön tisztában van vele, hogy szabolcsi öreg népfelkelő. Ha megszólitják:

— Hová' való öreg?

— Szabolcsmegye, Királytelekpuszta — feleli keményen.

Elmaradhatatlan szájából a csutorás selmeci pipa és sallangos kostök dohány-zacskója mindig kilóg a zsebéből. Ha az altisztek figyelmeztetik:

— Öreg az ilyesmi nem jár az uniformishoz.

— Nekem jár — feleli — mert öreg baka vagyok.

Kijár neki a szabadság épugy mint a többinek. A multkor mesélte egy öreg amikor a szabadságról visszajött:

— Amikor bucsuztam az asszonytól, arra figyelmeztetett, hogy osztán apjok valami offenzijába ne keveredj ott valahun, ne eredj te oda, ahun az offenzijások vannak, mert az valami rémitő veszedelmes portéka áru... Tudod Julis szomszédasszony mindennap olvassa a kisujságot ü mondta nekem . . .

A „szerző."

Tábori ujságunk már sokat irt a vadászszázad élelmességéről és már azt is hittük, hogy ők állanak első helyen ami a szerzést illeti.

Bocsánat — tévedés!

A pionierek közül néhányan sokkal körmönfontabb eszközökkel üzik a szerzést. Ismerek egy öreg pioniert, akit soha sem látni, hogy hová és mikor távozik, de egy félfülü füstös fazék mindennap bizonyitja eredményes eltünését. Társait bőségesen ellátja és ezek örömmel szokták megjegyezni, hogy az öreg milyen jó és változatos beosztással él: egyik nap disznó-, másnap marhahus, tüdő, vese és miegymás. A harcsabajuszu, Napoleon-csizmáju öreg népfelkelő szemei összhangzatos együttmüködésben élnek körmeivel, amit tudniillik szeme meglát, körmei tüstént megragadják.

A géppuskás.

Vitézségét el kell ismerni. A *„betyár fia"* jelzőt talán ő érdemli meg legjobban. Legtöbbje piros, teltarcu gyerek. A sapkasimléderrel hadilábon áll.

Az azrai ütközet után egy géppuskás levelet kapott édes anyjától Rakamazról:

„Drága egy elfelejthetetlen fiam! Szivemből szakadt szerelmes gyermekem, én édes Jánosom! Megkaptuk a drága kezed irását, nagyon örültünk neki, de megis ijedtünk apáddal mikor azt olvastuk, hogy neked mindennap az Azrára kell járni, hogy te kapod az egésznek a faszolását és hogy te faszolod ki mindennap a többiekét is. Istenem, hát miféle bünt követtél te el, hogy annyira megbüntettek érte. Apáddal együtt kétségbe vagyunk esve, hogy mi lesz veled. Csak arra kérünk drága egy elfelejthetetlen gyermekem, hogy őrizd magad az ilyenektől, mert ha még valaki egyszer-kétszer kifaszol az katona dolog, de ha mindennap kifaszol, azt már kibirni nem lehet. Most bezárom levelem és tisztellek csókollak drága egy szerelmes gyermekem az Isten segitsen meg, hogy attól az Azrától menekülj meg, más is had faszoljon ott ki ne csak mindig te.

Isten veled velem is

anyád

Petróczi Erzsébet

Rakamazon."

Lévay őrmester.

Hol kapható a Ludwig-baka?

Budapest: Lampel Róbert és fia könyvkereskedés (Andrássy-ut 21 szám.)

Beregszász: Schwartz dohánynagytőzsde (Piacz-tér).

Beszterczebánya: Machold F. könyvnyomda, könyv- és papirkereskedés.

Miskolcz: Ferenczi B. könyvkereskedés (Széchenyi-utca).

Munkács: Bercsik utóda Nagy Albert könyvkereskedés.

Nyiregyháza: Ferenczi könyvkereskedés. (Városház-épület).

Sárospatak: Főiskolai könyvkereskedés.

Sátoraljaujhely: Lőw Mihály ujság-főelárusitó.

Szatmárnémeti: Huszár Aladár könyvkereskedés (Deák-tér).

Marosvásárhely: Vasuti hirlapárusitó hely.

Maroshéviz: Szabó Fülöp könyvnyomda és papir kereskedés.

Kolozsvár: Vasuti hirlapárusitó hely.

Büdszentmihály: Papp Ferencz utóda kereskedés.

A pótzászlóalj.

— **Mi ujság Szatmáron?** A pótzaszlóaljnál végbement legujabb változásokról a következő rövid beszámolót adjuk: *Bojtor* István főhadnagy a tokaji gazdasági iskolához vezényeltetett, *Werner* Gyula hadnagy a beteg *Hegedüs* Viktor főhadnagy helyett a szatmárnemeti önkéntes iskolában működik, *Szántó* Sándor hadnagy átveszi a nyugállományba helyezett *Modrovich* kapitánytól a második pótszázadot. *Csapó* Gyula hadnagy, aki betegségéből már felépült, az első pótszázadnál teljesit szolgálatot. — Felülvizsgálatra kerülnek: Pospischl Alfréd százados, Keresztessy Arthur főhadnagy, Tudja Géza, Szántó, Krudy hadnagyok, Áros Mihály és Farkas Joachim zászlósok. A pótzászlóalj parancsnoksága tart. zászlósokká nevezte ki Schneider Ferenc, Reiter Dezső, Boros Jenő és Dobránszky Sándor hadapród-jelölteket.

— **November elseje a pótzászlóaljnál.** Mindenszentek napját *Dávid* József őrnagy szivhez szóló felhivása avatta kegyeletes ünneppé a pótzászlóaljnál. Az ezred támogatásra szoruló özvegyeiért és árváiért aggódó, melegen érző szív diktálta a felhivás megkapó mondatait. A pótzászlóalj parancsnoka adakozásra hivja fel az elesettek bajtársait. A felhivásból a következő részletet közöljük:

— Mindenszentek napja küszöbön áll Majd mindegyikünknek van valakije, akit e napon különösen megsirat. Áldozzuk ez egyszer kegyeletteljes adományainkat, melyeket virágokra és sirdiszekre szántunk, a jótékonyság oltárán azon szükséget szenvedők javára, kik e napon különösen érzik a sors kérlelhetetlen csapását, a mi saját szűkebb 65-ös családunk hozzátartozói után maradt özvegyek és árvák alapjára. Nyissátok föl sziveiteket és erszényeiteket. Gondoljátok arra, hogy mennyi segély jutna a saját hozzátartozóitoknak is, ha a haza és király iránti hüség netalán a Ti életeteket is áldozatul követelné és Ti is szüleiteket és testvéreiteket, hitveseiteket és gyermeketeiket hagynátok hátra.

Utolsó levél.

Kezemben irása, mit hozzám küldött,
Fogadja érette köszönetem.
Aggódik, látom, hogy szomoruvá tesz:
Ne féljen, a bánat nem fáj nekem!
Nem érhet engemet váratlan semmi,
Megszoktam én már a fájdalmakat;
Reménysugár hogyha gyul is előttem,
Nem válik valóra, messze marad.

Igy volt ez örökké. Száz színes álom
S ezernyi délibáb volt csak enyém;
Hűtelen elhagyott sok-sok ígéret,
Elszállott tőlem a hit s a remény.
Kifoszták lelkem a gond és a kinok,
Összetörött szivem vérzőn sajog.
Amikor már-már a révbe jutottam,
Akkor zudultak énrám a bajok.

Panaszra szájamat nem nyitom mégsem,
Hisz tudom, hasztalan minden sirás.
Nem marad számomra semmi a létből,
Mindössze néhány sor fakó irás.
Öröm és boldogság hasztalan jönne,
Utjában ott áll a fagyos halál:
Az ősznek ködében borong a lelkem,
Napfényt és nyarat már nem talál.

Ön előtt boldogság és öröm állnak,
Élete fény lesz és illat csupán.
Az utcán amikor végig fog menni,
Száz irigy fej fordul majd ön után.
Egyedül én leszek, ki nem irigyli
S őszintén kivánja: Boldog legyen;
Gondoljon néha egy árva dalosra,
Hogyha majd utjain rózsa terem!

Asszony lesz Magából, igy szokott lenni,
Sablonos hangzásu bár ez a hir,
Ujszerű lesz benne az, hogy a fronton
Magáért egy ifju katona sir.
Magammal viszem a harcokba képét,
Megőrzöm emlékét titokban én,
Sorait keblembe rejtve csatázok
Addig Maga otthon boldogan él.

Román harctér, 1917. november hó.

Szentpétery Károly.

ÉJFÉLI LEVÉL.

Uj rovatunk cime ismerősként fog hangzani. Egyik kiváló fővárosi napilap közismert rovatának cimét vettük kölcsön némi változtatással. Ezt a változtatást helyzetünk sajátossága tette szükségessé. Az irás, különösen a hirlapirás nálunk amolyanfajta foglalkozás, mely sorban csak a szolgálat után következhetik. Már pedig szolgálatunk benyulik a legkésőbbi éjjeli órákba, csak azután juthatunk szóhoz és tollhoz. Igy hát kénytelenek voltunk ezt a rovatot — amelyben az olvasóink részéről felvetett problémákat óhajtjuk nyilvánosan megtárgyalni — „Éjféli rovat"-nak elkeresztelni.

Ezuttal egy selmeczbányai kis leány soraira válaszolunk. Egy leány-triumvirátusnál vita tárgyát képezte: *illő-e a lányoknak, a mai komoly időkben nyilvános mulatságokon résztvenni és ott táncolni?*

Igen is — meg nem is! Bizony nem csekély bosszusággal vesszük tudomásul, hogy azalatt, mig mi itt sinylődünk és ezer halál között őrt állunk, biztositva az otthon lévők nyugodt életét, ezalatt azok, akik bárminő körülmény folytán otthon maradtak, elszedik orrunk elől a lányokat és a mi számlánk terhére dorbézoljanak. Vegyük sorra őket! Azok, akik az untauglichok dicső gárdájába tartoznak, nem képesek egész éjjel ugy sem táncolni. Ha pedig képesek, ugy vonultassák be őket azonnal, mert szimulálnak. — A felmentettek felmentése csak akkor jogosult, ha munkálkodásuk oly nagyarányu, hogy minden percüket leköti. A munka fogalmában pedig a táncmulatság nem foglaltatik.

A férfiaknak eme fajtáival ne mulassanak! De hála jóságos hadvezetőségünknek, néha napján mi is haza ruccanhatunk egy kis időre! Tőlünk pedig nem kivánhatja senki, hogy az itteni nyomorgás után — otthon savanyodjunk! A frontfiukkal (ez ma már elfogadott terminus technicus) szabad, sőt kötelességük táncolni, kárpótlást nyujtva nekik nélkülözéseikért.

Körülbelül ez lenne a körülöttem élők nézete. De nagyon jól tudjuk, hogy a mamák és a józan, — az életet reális szemmel tekintő lányok más álláspontra helyezkednek. Olyan idealista mint maga, kis levéliró, nagyon kevés van. A mamák, akik mielőbb főkötő alá akarják hozni lányaikat, jobban szeretik azokat a férfiakat, akiket az állam nem tisztelt meg a szép közös ruházattal és az azzal járó előnyökkel. Materiális szempontból igazuk is van.

Fajfentartási szempontból azonban helyesebb volna, ha mi tauglichok juthatnánk többször szóhoz, a heptikás untauglichok helyett. Azt hisszük, hogy a helyes irányu létfentartási szempont a mi javunkra billenti a mérleget.

De mi, akik öt éve katonáskodunk és legtöbben közülünk pályáját volt kénytelen megszakitani, amellett hogy fizikai okok is akadályoznak bennünket a nőhöz való komoly közeledésben és minden nap száz halál vár reánk, — mondom, mi nem nevezhetjük magunkat ideális férjjelölteknek!

Ha van valakije, aki megérdemli, hogy mindezek után várjon reá; ugy ne táncoljon, ne mulasson akkor, ha az az illető nincs a maga közelében. Ha pedig nem volna ilyen boldog halandó még a földön, ugy táncoljon és mulasson egész nyugodtan! Mi már megszoktuk, hogy tőlünk áldozatot követeljenek és készségesen meg is hozzuk azokat. A mi leghőbb vágyunk azonban, hogy ismét magunk között lehessünk és megmutassuk azoknak, akik reánk türelemmel vártak, hogy méltók voltunk türelmes várakozásukra.

— **Lucy.** —

„Sulyos harcok"

A cs. és kir. 65. gyalogezred 1916. évi nyári harcainak története. Ára 40 fillér.

Kiadóhivatalunk 40 fil. postabélyeg ellenében megküldi.

Tábortüzek

magasan lobogó lángja világit bele a harctéri est sötétjébe. A tüzes lángnyelvek mérgesen szórják a szikrákat. A szikrák fölszállanak a magasba, hogy elenyésszenek a semmiségbe. A tűz sárgára festi a körülállók arcát s az árnyékok groteszk mozdulattal táncolnak az alakok mögött. A sok viaszhalvány arc belebámul a tűzbe. A tűz sistergő, nyüzsörgő, pattogó, duruzsoló lángjai falánk mohósággal nyaldossák az egymásra vetett fadarabokat.

Esténkint kigyulnak a tábortüzek. Ezeknek pirosló lángjánál melengeti testét—lelkét a harctér egyszerü embere. Tüzek lobognak völgyben s a hegyoldalakon, egyik kisebb, másik nagyobb: egyik közelebb, másik messzébb... Elindulok egy sétára a tüzek körül. Hajt a vágy, a kiváncsiság, hogy lássam, a bakák mit csinálnak, halljam, miről beszélgetnek.

Az egyik tüz mellett szótlan társaság gubbaszt. Az ülő és álló alakok merev tekintete csendben, szótlanul mered a lángokba. A harcosok lelkei ilyenkor megpihennek a hazai tájak felett mert odaszállanak, ott időznek bizton a nyugalom e békés órájában. Mindegyik önmagával van elfoglalva, mindenik övéinél van gondolatban; egyik sem szólal meg, talán azért, hogy a másikat ne zavarja merengésében. .

Odébb megyek.... A másik tüznél vidámabb a hangulat. Egy nagy bajuszu, öreg baka viszi a szót. Jóizü történeteket ad elő s a többiek figyelemmel hallgatják. Mindegyiknek rajta a szeme. Időnkint nagyokat nevetnek egy-egy tréfán. A nagybajuszu ilyenkor megvárja, mig elcsendesednek, aztán tovább folytatja. Kis ideig hallgatom, majd tovább indulok.

Távolabb, egy nagy tűz mellett dalolnak a katonák. Messziről felém száll énekük:

„Ma még piros élet,
Holnap fehér álom..."

És száll a nóta messze, messze, tul a hegyeken. Sebes szárnyalással röpül a dalos lelkek vágyódó szárnyain.

Amint hallgatom s végigtekintek a völgyben és a hegyoldalon lobogó tábortüzeken, ugy tetszik, mintha valami gyönyörü tüzijátékot látnék. Fenséges a kép, mit az estben égő tüzek nyujtanak. Ehhez hasonlót csak egyszer láttam életemben:

Pozsonyból jöttem le a Dunán egy szép tavaszi napon Budapestre hajóval. Már beesteledett, a mikor a fővárosba értünk. A kivilágitott Dunapart a kék, zöld és sárga ezernyi árnyalatával biró fénypontoktól sugárzott, miket a viz tükre hüen vert vissza. A vizen imbolygó fények vánszorogtak: hajólámpások. Ugy tetszett, mintha hajónk állana s a sok fény valami lassu táncot lejtett volna előtte.

Azt a tündöklő ragyogást, melyet az esti fényárban uszó Budapest pompázó kacérsággal mutatott, nem tudom elfelejteni. Most is eszembe jutott, hogy haza gondoltam, azokra, kik otthon zöldes gázlángok fényénél, kékes ivlámpák sugárözönében járnak, mig én itt tábortüzek halvány világánál kószálok egyedül az éjben. . . .

—yly—

— HIREK. —

— **Ezredparancsnokunk ujabb kitüntetése.** *Möller* Károly alezredes, ezredparancsnokunkat Őfelsége a kardokkal ellátott ezüst signum laudissal tüntette ki. Csak felesleges szószaporitás lenne ha ezuttal ismét leakarnók szögezni azokat az érdemeket, amelyek ezredparancsnokunk ujabb kitüntetésére alapul szolgáltak. A mögöttes országrészbeli olvasók ezeket ma már ép oly jól ismerik, mint idekünn a tábori ezred minden embere. Ezredparancsnokunkat ujabb háborus kitüntetése alkalmából minden oldalról üdvözletekkel halmozták el.

— **Szabadságon vannak:** László Ede, Tilzer Richárd, Schlusche Béla főhadnagyok, Dobos Gyula és Schwartz Sándor hadnagyok.

— **Kinevezés.** Ezredparancsnokságunk tartalékos zászlóssá nevezte ki Fischer Ferenc hadapródjelöltet, aki a hatodik tábori századnál teljesit szolgálatot.

— **Előléptetés.** Thain László önkéntes hadapródjelöltté lépett elő.

— **Krakowka őrnagy elesett.** A stanislaui harcokból szerencsésen visszakerült emberek bizonyára mindannyian emlékeznek Krakowka őrnagy tüzércsoportparancsnok szeretettel és tisztelettel emlegetett nevére. Krakowka őrnagy tüzércsoportja készitette elő a március tizenötödiki győzelmet és Krakowka őrnagy tüzércsoportja segitett visszaverni a hatvanötösöknek a julius 6—8-iki orosz tömegrohamokat a stanislaui árkok előtt. A csata lezajlása után azt rebesgették, hogy Krakowka őrnagy vitézül kitartva csoportjával orosz fogságba került. Fájdalom — meg kell cáfolnunk ezt a hirt, mert Krakowka őrnagy halálos sebet kapott az ütközetben és a staniszlaui temetőben alussza már a hősök igaz álmát. Egy orosz őrnagy jegyzőkönyvet hagyott hátra a stanistaui magisztrátusnál, amelyben elmondja, hogy Krakowka őrnagy revolverével védekezett a futóárokban, négy oroszt lelőtt s miközben ujra töltött, egy orosz az árok tetejéről leszurta. Az őrnagyot exhumálták, felismerték és meg is találták rajta a bal kulcscsonttól a szivig huzódó sebet. Az az őrnagy tehát, akiről a „Stanislaui csatatéren" cimü riportunkban azt irtuk, hogy sérülésébe belehalt s az oroszok minden felirás nélkül temették el, — a derék Krakowka őrnagy volt. Megillető dessel gondolunk kegyeletes emlékére és osztozunk azoknak nehéz gyászában, akik benne forrón szeretett előljárójukat, a derék „Krakowka apánkat" gyászolják.

— **Sportverseny.** A sport harcászati jelentőségét felismervén, hadosztályparancsnokságunk egy nagyarányu sportversenyt rendez november 18-án, amelyen a hadosztályhoz tartozó összes alakulatok résztvesznek. Lesznek tiszti és legénységi versenyszámok, melyek között céllövés, gránát-céldobás, futás, távgyaloglás, telefon-vonal épitès és a harcászati sport minden neme szerepel. Dijakként 10—20 napos szabadságot fognak engedélyezni a nyerteseknek, de a dijak között pénz, cigaretta és likőr is szerepel. Remélhetőleg sikerülni fog néhányat a hatvanötösöknek is elvinni.

— **Bevonulás.** Dér Miksa gyógyszerész-zászlós, aki eddig tábori kórháznál teljesitett szolgálatot, ujból bevonult az ezredhez.

— **A tábori rabbi látogatása.** Dr. Schreiber hadtest-tábori rabbi a legutóbbi napokban többször meglátogatta ezredünket és istentiszteletet tartott az izraelita hitfelekezetieknek. Bejárta állásainkat, ahol Springer József és Kovács Dezső tábori lelkészek kalauzolták.

— **A reformáció négyszázados évfordulója.** A reformáció négyszázados évfordulóját az állásban ünnepelték meg ezredünk református és evangélikus hitfelekezetü tagjai. Kovács Dezső ref. tábori lelkész az állás több szakaszában tartott istentiszteleteket, amelyen a reformáció nagy ünnepének jelentőségét és történelmi fontosságát méltatta.

— **Halottak napján.** Bensőséges kegyelettel emlékezett meg a tábori ezred a halottaknak szentelt ünnepen elesett bajtársainkról. A dandár-egészségügyi intézet közelében levő katonai temetőben requiem volt, amelyen ezredünk küldöttségileg vett részt. Kohlmann 5. gy. e. őrnagy gyászbeszédet, Horváth Elek róm. kath. tábori lelkész pedig imát mondott, megkapó szavakban róván le azt a tartozást, amellyel az élők elesett bajtársaik emlékének tartoznak.

— **Ludwig Baka-ut.** Legutóbbi számunkban megemlékeztünk arról, hogy bakáink az erdőrengetegben készitett uj utaknak minő találó elnevezéseket

adtak. Örömmel jegyezzük most fel, hogy ezredparancsnokságunk az állásba vezető főutat „Ludwig Baka-út"-nak nevezte el és egy hatalmas tábla figyelmezteti az utra lépő idegent erre az immár közfogalommá vált névre.

— **Károly nap.** Szeretett hadurunk nevenapját november negyedikén tábori mise keretében ünnepelte ezredünk, amelyen az összes tartalékban levő csapatok, vadászszázad, altíszti iskola és az állásban levő századok küldöttségei vettek részt. A szertartást Horváth Elek róm. kath. tábori lelkész látta el, a királyért és hazáért mondott imával fejezvén be a misét, amely után Wisinger Ferenc alezredes gyujtó szavakban vázolta a csapatok előtt az ünnep jelentőségét, fogadalmat téve arra, hogy győztes seregeink élén Olaszország földjén harcoló legfőbb hadurunkat mindhalálig hűségesen követni fogjuk. A fogadalmat a kivonult csapatok háromszoros dörgő éljennel szentesitették. A himnusz eléneklése után diszmenetben vonultak el a misén résztvett csapatok. Délben ünnepi ebéd volt az ezredparancsnokság tiszti étkezdéjében, amelyen a zászlóaljparancsnokok is résztvettek.

— **Hir orosz fogságból.** Fried József, Stein Ernő, Grünwald Ferenc, Reichard Sándor, Ecker Ernő (Sátoraljaujhely) és Fröhlinger Ármin (Imreg) hirt adtak a penzai fogolytáborból. Az illetők julius 8-ikán kerültek fogságba.

— **Kiugrom a bőrömből.** (*Levél a szerkesztőhöz*). Kedves Ludwig Baka! Sokat olvastam az utóbbi időben arról, hogy végre kezdték megtudni, mikép fizetésünkből alig tudunk megélni. Kezdték megtudni azt is, hogy illuzioriussá vált már az a nevezetes szép közmondas is: „Fizet mint egy katonatiszt", — mert az nem nagyon fizethet — lévén ez a fizetés oly csekély, hogy a legszükségesebb ruházkodásra sem elegendő. Kiugrom a bőrömből örömömben kedves Ludwig Baka, mert ugy hallom, hogy emelik, felemelik a fizetésünket és átemelnek bennünket a megélhetési nehézségeken husz-harminc korona havi-emeléssel. Biz Isten nem birok a bőrömben megmaradni az örömtől. Tegnap is annyira ugráltam, hogy a muszka észrevett és vagy tizenöt nehéz gránáttal akarta lelohasztani örömömet. De én nem tágitottam. Amikor sorra csapkodtak körülöttem a gránátok — komolyan mondom — nem a halálra gondoltam, hanem arra, hogy mit is fogok csinálni a havi husz korona fizetésemeléssel és mire fogom elkölteni azt a hatalmas összeget?

Tisztelettel
Bevagyok Gyula.

Válasz: Vegyen érte egy vászondarabkát és törölje le könnyeit, vagy egy aszpirint töprengés okozta fejfájás ellen. Talán kap egyet érte!

— **Az olasz offenziva.** Minden nap ujabb győzelmi hireket hoz az olasz frontról, ahol most csapataink feltartóztathatatlanul nyomulnak előre véresen büntetve a hitszegő egykori szövetségest. Alig birjuk kivárni a hivatalos jelentést, annyira izgatottan lessük az ujabb győzelmes eredményeket. A vacsora után szoktak érkezni és mindig hangos éljen kiáltás a visszhang a felolvasott győzelmi jelentésre. Boldogan gondolunk most azokra a dicső bajtársainkra, akik ebben a diadalmenetben résztvettek és nemes fájdalom égeti lelkünket, hogy mi nem lehettünk ott közöttük

— **Frontkabaré.** Már régen felvetettük egy kabaré-társulat szervezésének eszméjét, amely a téli estéken érdekes műsorral szórakoztatná az állásból ez alkalomra kivonható embereket. Jóleső érzéssel adjuk hirül, hogy eszménk a közel jövőben a megvalósulás stádiumába lép. *Salamon* őrmester, aki e téren megfelelő gyakorlattal rendelkezik és szép sikerekre tekinthet vissza, már szervezi a társulatot, amelynek *Babka* Martin őrmester és az ezred még néhány rutinirozott kabaré-művésze lesz tagja. Érdekes és szórakoztató műsorról is gondoskodás történt, mert amint halljuk — a fővárosi kabarék legnagyobb sikert aratott számai fognak előadásra kerülni. A női szereplőket természetesen kiváló imitátorok fogják helyettesiteni.

— **Tűz a szerkesztőségben.** E hó másodikán könnyen végzetessé válható tűz ütött ki szerkesztőségünkben. Szerencsére sikerült idejében észrevenni és a szomszédos szobában alvó tisztiszolgák gyorsan eloltották az égő deszkafalat. A tűzoltásban különösen kitünt Holecskó János, László Árpád főhadnagy legénye, aki oly mesteri ügyességgel és tapintattal végezte az oltást, hogy a mélyen horkoló szerkesztő csak másnap értesült a szenzációs eseményről. Sajnos, az összes kéziratokat sikerült — olvasóink számára megmenteni. A tűz okát ezideig nem sikerült kipuhatolni. A nyomozás megindult, mert megbizhatatlan állitások szerint a tűz bosszu műve volt, egy haragos olvasó bosszuja, aki a készülő szám kéziratait akarta megsemmisiteni

— **Az előkelő tisztiszolga.** E hangzatos cim mögött Kemény hadnagy Pista nevű tisztiszolgája huzódik meg egészen szerényen. Ajánljuk eljárását követésre méltó gyanánt a tisztiszolgák egyetemének.

Kemény hadnagy verejtékes homlokkal fáradtan érkezik haza a délelőtti nehéz gyakorlatról. Már az ajtónál kiáltja:

— Snapszot Pista!

Pista az asztalra teszi az üveget. A hadnagy megdöbbenve látja, hogy az üveg tartalma hirtelen lefogyott.

— Mi az Pista, hisz tegnap még majdnem szinig volt az üveg?

— Vendégem volt, hadnagy ur.

— Kicsoda te?

— Hát Páska, a Weinberg főhadnagy ur legénye . .

Egyébként Pistának külön fogés hajkeféje van, de a kölni vizet gazdájával közösen használja

— **Ki tud róla?** Fuchs József gyalogos (műszaki-csapat; laufer-patrull), Nagy József M. G. I.

(első szakasz) és Singer Mór (4. század) a stanislaui csata óta nem adtak magukról életjelt. Akik valami felvilágositással szolgálhatnak sorsukra vonatkozóan közöljék ezt a szerkesztőséggel.

— **A lábadozó osztag jelentése.** Most kaptuk kézhez a 65. gy. e. lábadozó osztagának jelentését, amelyet térszüke miatt csak általánosságban ismertethetünk. A lábadozó osztag élén — mely speciális háborus alkotás — *Kostka* Miksa cs. és kir. alezredes, a vaskoronarend lovagja áll, aki a harctéren szerzett sebesülése folytán rokkantá lett és rendelkezési állományba helyeztetett. Sikerült neki a legnagyobb nehézségeket leküzdve a legénységet három épületben állandóan elhelyezni s ezeket megfelelően berendezni. A legénységnek fürdőszoba áll rendelkezésére 20 káddal. A tüdőbajosokat egy gyönyörű park közepén fekvő épületbe helyezte el, ahol a betegek mielőbbi gyógyulása elérhető. A nehéz beszerzési viszonyok dacára az üdülő legénység jó és erőteljes élelmezésben részesül. Az emberek egészségi állapotuknak megfelelően foglalkoztatnak. A fegyelemre, katonai rendre és pontosságra a legnagyobb sulyt helyezik. Az üdülő katonák, amennyiben orvosi szempontból kifogás alá nem esnek, 3—5 hétre lakhelyükre szabadságoltatnak a gazdasági munkálatok elvégzésére. Hasonlókép az iparosok. A napi foglalkozást a parancsnok tervszerűen szabályozza. A legénység csalánt is szed, vadgesztenyét, sást és szederfalevelet gyűjt, a téli hónapokban pedig szalmafonatok és szalmacipők készitésével foglalkozik.

Az osztaghoz naponta 20—50 katona vonul be és körülbelül ugyanannyi távozik egészségét visszanyerve csapattestéhez. Az osztag legénysége 15103 K 72 fillért gyüjtött az ezred özvegy és árvaalapjára. Az osztag felett a katonai parancsnokság kirendeltje, vagy a hadügyminisztérium által kiküldött tábornok havonként egyszer szemlét tart. Kostka alezredes a lábadozó osztag mintaszerű vezetéséért több magas elismerésben és dicséretben részesült.

— —

Stockholmi levél.

Stockholm, 1917. október 25.

(Elkésve — fájdalom azonban még mindig elég korán — érkezett.)

Kedves Szerkesztő Uram!

Az ünnepi számba irjak egy cikket. Nagyon köszönöm a megtiszteltetést. Azt hiszem igazi jubiláris szám az én cikkem nélkül el sem képzelhető.

Ha visszaemlékezem a Ludwig Baka gyermekkorára, meghatottság fog el és ki kell ejtenem a tollat. De erőt veszek meghatottságomon és még erősebben megmarkolom. Visszagondolok arra az időre, amikor a Ludwig Bakát még sokszorositó gépen készitették . . Ma pedig! . . Sirnom kell, ha rá gondolok . Brü-hü-hü . . . (Nagyobb hatás kedvéért sós könnyeimet ne tessék felszáritani.)

A világháboru eseményei egészen eltörpülnek a mi jubileumunk mellett

De talán nem lesz érdektelen, ha nem a Ludwig Baka alapitásáról és gyermekkoráról fogok irni (erre ön kedves Szerkesztő Uram inkább hivatott) és inkább a világháboruról beszélek.

A Ludwig Baka legutóbbi vezércikkének *„Háboru a béke körül"* cimet adták. Találóbbat nem is adhattak volna a most folyó diplomáciai eseményeknek. Miért delegálták Károlyit Bernbe? Hát nem eléggé lelkiismeretesen képviselem én itt az ország érdekeit? Ez azonban csak személyes Most jönnek a tárgyi sérelmek!

Mi stockholmi kiküldöttek magunknak vindikáljuk azt a jogot, hogy a békét hosszas és beható tárgyalások után ne kössük meg és nem türhetjük, hogy egy konkurrens berni vállalat ebbeli jogunkat magának vindikálja

Vagy vagyunk kiküldöttek és akkor nem türjük, hogy másokat is kiküldjenek, vagy nem vagyunk és akkor lemondunk! (Élénk helyeslés a balfenéken.) Utóvégre kaphatok én még az itteninél is jobb beosztást — a gefechtstrénnél.

Most meleg a vas s azért ütjük is. Katonáink szárazon és vizen mérnek csapást ellenfeleinkre, mi pedig a levegőbe mérünk hatalmas pofonokat.

Tegnap kaptam Cadorna válaszfizetve sürgönyét:

Segits bölcs Salamon!

Én nem sokat haboztam és megküldtem a választ:

Rajtad még Salamon fényes törzse sem segithet.

Itt igen jó jelnek tekintik Wekerle és Czernin találkozását. Csak az a kérdés tisztázatlan még, hogy vitt-e Czernin kenyérjegyet Budapestre, vagy volt-e Wekerlének elegendő protekciója, hogy szerezzen egyet.

Sok bajom van a magyar kiküldöttek ama csoportjával, akik a csehországi magyarlakta vidéknek Magyarországhoz való csatolását követelik. Követelésüket jogosulatlannak tartom. — Szerintem az egyedüli megoldás az lenne, hogy azok a magyarok, akik nem óhajtanak cseh uralom alatt élni, jöjjenek lakni Magyarországba. Erről a kérdésről különben Grósz ordonánczom történeti kut- és segélyforrások alapján hosszabb tanulmányt ir.

Amidőn még bocsánatot kérek, hogy jelen levelemet a nagy papirhiány miatt (a meglevő készletet az eddigi tárgyalások már felemésztették) a legutóbbi vásárlásokból még zsebemben maradt marhalevelek hátlapjára irom, sok szerencsét kivánva a további szerkesztéshez vagyok

Szerkesztő urnak igazhivő tisztelője

Salamon.

Kitüntetések.

Ő cs. és kir. apostoli Felség a kardokkal ellátott hadiékitményes *3-ik osztályu katonai érdemkereszttel* tüntette ki az ellenség előtti vitéz magatartásáért:

Tarcsay János századost, az első zászlóalj parancsnokát; Bendik Ede, Délczeg Imre, Kabáczy Viktor dr., Kemény Tibor és Juhász Lajos hadnagyokat; (utólag)

signum laudissal:

dr. Burger Dezső főhadnagyot, (utólag) Csapó Gyula és Schwartz Sándor hadnagyokat.

Dr. Burger Dezső főhadnagy és Juhász Lajos hadnagy kivételével valamennyien a stanislaui csatában tanusitott viselkedésükért részesültek kitüntetésben. Ugyanebben az ütközetben tanusitott önfeláldozó és vitéz magatartásáért

Springer József róm. kath. tábori lelkész a *Ferencz* József rend lovagkeresztjét kapta a hadiékitménnyel és kardokkal;

Lehner Ruppert számv. hadnagyot a hadseregparancsnokság dicsérő elismerésben részesitette kiváló szolgálataiért.

Nikolovszky Károly főhadnagy koronás arany érdemkeresztet kapott kiváló háborus szolgálataiért.

Nagy ezüst éremmel lett kitüntetve:

Gergely János káplár és Klein Miklós őrvezető.

Kis ezüst éremmel:

Szabó István szkv., Mihalicz Gyula káplár, Harmornyik Mihály káplár, Mirkóczki Imre őrv., Liebermann Max őrv., Eperjessi János őrv.. Tarasz András őrv., Izsák István, Jónász Lajos, Csákány Károly rokkant, Gött Ede zászlós, Danku János rokkant, Biró Mátyás (sebesült), Semsei Benjámin szkv, Fazekas János káplár, Nyircsák János káplár.

Bronz vitézségi éremmel másodizben:

Fodor József őrv., Edelstein József, Kocsis György káplár, Szilágyi János őrv., Maleczki János őrv., Kapis József és Tupó János.

Bronz vitézségi éremmel

Palágyi György káplár, Janik János őrv., Bucsmann János, Barbáth Lázár, Endrész István, Golobács István, Gojda József, Hatosa György, Kirigucz László, Kiss Sándor, Sztojkoj Lázár, Novák Ferenc, Monolovics Vladimir, Sviru György, Matea Péter, Matula György, Olán Ferenc, Tatár János káplár, Weisz Dezső, Weber Mihály, Kolár György, Szautner István, Wlasz Valér, Gyulás István, Bencs Imre, Koszty Mihály, Kiss Gyula, Sándor Ferenc tiszthelyettes, Petró István, Szabó János, Spund Benjámin, Winkler Sámuel, Szendrey József zászlós, Stamberger Menyhért.

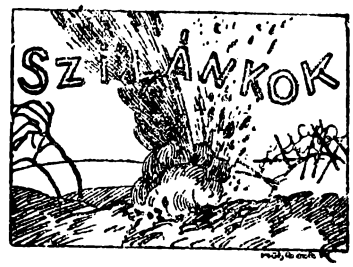

§ **A szórakozott.** Egy főhadnagyról jár közszájon az alábbi kis történet.

A főhadnagy rendkivül bátor, hidegvérü ember, de emellett rendkivül szórakozott. Találkozik egyik tiszttársával s ez észreveszi, hogy a főhadnagyon tiszti sapka helyett közönséges elnyütt legénységi sapka van.

— Hát te hol vetted ezt az előkelő sapkát? Kérdi tréfásan...

A főhadnagy leveszi a sapkát fejéről, hosszasan elnézegeti, majd mutatóujjával a homlokára üt:

— Biztosan a legényem cserélte el.

Egy más alkalommal kihallgatáson jelenik meg előljárója előtt és szórakozottságában otthon felejti szolgálati jelvényét: derékszijját. Előljárója észreveszi a hiányosságot, tetőtől talpig végignézi, akkor látja meg, hogy a főhadnagy mellén a kitüntetések müvészi összevisszaságban vannak felrakva, amelyeknek pedig megállapitott sorrendben kellene elhelyezve lenniök.

— Főhadnagy ur, hogy lehet a kitüntetéseit ilyen rendetlenül felrakni?

— Lehetetlen kérem, hiszen a legényem rakta fel.

§ **Foglalkozás.** Gyakorlatozás közben feltünik az őrmesternek egy nagyon ügyetlen pápaszemes infanterista. Kihivatja a sor elé:

— Maga pápaszemet hord? Micsoda maga civilben?

— Rövidlátó vagyok őrmester ur.

§ **Töprengés.** Két tiszt beszélget.

— Nohát nem szeretnék a Cadorna bőrében lenni. Ilyen hatalmas fiaskó után biztosan elcsapják. .

— Akkor is kap ám valami foglalkozást.

— ? ?

— A *mars*formátiók főfelügyelői állását.

§ **Az óvatos ember.** A hadosztály egészségügyi intézethez uj tábori lelkész rukkol be egyenesen a hinterlandból. Elfoglalja a kijelölt lakosztályt s a tisztiszolgája érdeklődni kezd:

— Hol van itt az orosz, tisztelendő ur?

A tábori lelkész az ablakon keresztül egy messze lőtávolon kivül eső hegygerincre mutat:

— Amarra — Látod?

— Jó volna tisztelendő ur befüggönyözni az ablakot, — szól félénken a tisztiszolga — mert különben a muszkák meglátják, hogy megjöttünk.

§ **Ugy mint otthon.** Egyik tiszt vendégül látja a másikat. Kitesz az asztalra egy teljes doboz finom cigarettát:

Parancsolj barátom, gyujts rá ugy mint otthon.

— Nem ugy kérlek szépen mert otthon nincs cigaretta.

Ezredünk özvegy- és árva alapja.

Kiegészitő körletünkben nagy buzgalommal folyik a gyűjtés. Az eddigi eredmények biztatók. A gyűjtés végeredményéről lapunk legközelebbi számában fogunk beszámolni.

Ujabban a következő adományok folytak be:

Az ezredtörzs tiszti étkezdéjének egy esti gyűjtése 400 K. Hozzájárultak: Springer József tábori lelkész 40 K, Tilzer Richárd főhadnagy 50 K, Lehner Ruppert hadnagy 60 K, Hegedüs Sándor főhadnagy 20 K, dr. Daday András segédorvos 20 K, László Árpád főhadnagy 20 K, Roóz Andor hadnagy 30, Schlusche Béla főhadnagy 20 K, F. Lucy Budapest 20 K, Dér Miska zászlós 20 K, Klicka József karmester 20 K, Fábry Béla zászlós 20 K, Polgár Jenő hadnagy 20 K, Dr. Schreiber tábori lelkész 20 K, Szcurku zászlós 10 K, Kovács Dezső tábori lelkész 20 K, Dávid József őrnagy Szatmárnémeti 20 K, Nerhaft Antal főállatorvos Marosvécs 40 K, Horváth Elek táb. lelkész 20 K. Tarcsay János százados 10 K, Kakas primás 20 K, Vass Szeréna Misztótfalu 30 K, dr. G. S. Szerencs 20 K, Sándor Zsiga Parajd 15 K, Inczédy Lajosné Szarvas 5 K, Engel Sándor Nagyhalász 3 K, Horváth Elek táb. lelkész 10 K, Frankfurt Sámuel hadnagy 10 K, özv. Deutsch Józsefné Losoncz 5 K, Szentpétery Károly 10 K, Benkőy Hedy Benkőfalva 5 K, Lipschitz Vilmosné Gáva 10 K, Balogh Sándor hadnagy 10 K, Dévai Mihály Kiskunfélegyháza 50 K, Udvarhelyi Béla Losoncz 5 K, Ciescheit József Losoncz 5 K, Victor Hreici Csepel 50 K, Radics István Bödönhát 5 K, Weisz Arthur Érsekujvár 10 K, Lázár Gizella Kolozsvár 5 K, Soltész Lilly Rétköz 5 K. **Összesen: 788 K.**

A kiképző csoport parancsnoksága 1070 koronát küldött ezredünk özvegy és árva alapja javára mint az ottani markotányos üzlet tiszta jövedelmét.

Csász. és kir. tábori posta 618.

H. E. Alsóhomoród. Irjon a szerkesztőség cimére egy szellemes levelet. Majd kiadjuk megválaszolás végett. — **K A zászlós Nyiregyháza.** Bizonyára tudatában van annak, hogy amit irt, hizelgés reánk nézve. Vigyázzon B.-re, hogy tulságosan meg ne erőltesse magát. — **Diáklány Szatmár.** Lapunk legutóbbi számában már hirt adtunk róla, hogy egészségesen fogságba került. — **Három a kislány.** Hirdetési dij fejében tiz koronát küldjenek be. — **V. J. Káplár.** Verse csinos és dallamos, de még csiszolódnia kell. Folytassa bátran! Idővel helyet kaphat. — **Érdeklődő.** A legközelebbi sportversenyre bakáink tréninget vesznek, de nem vesznek trén-inget magukra. — **Anonym.** A cikkiró meghatározása nagyon helyes volt, mert a szabadság és szerelem két egymást kizáró fogalom, mert aki szerelmes, az már nem szabad ember. — **V. I. káplár.** Próbálkozzék másfajta dolgokkal. Az iráshoz nem elegendő a papir és ceruza. — **I. Baon.** Lejtrik hadnagy neve tévedésből került az elesett tisztek névsorába. Örömmel állapitjuk meg, hogy él és jól érzi magát. A veszteség listában volt a hiba. — **F. E.** Levele sokkal szellemesebb mint a verse. Nem volna-e jobb levelét közölni? — **K. és M.** Ne vágyjanak Arcübasew babérjaira. Remélhetőleg tudják, hogy ő irta a Sanint? A történtekkel még a háborus erkölcsök között sem kell dicsekedniök. — **K. G. hadnagy.** Kérjük szépen csak a diszingét — *ne huzza le.* **T. R. fh. Sörkabaré.** Puszi és családja jól érzik magukat. Miattuk ne aggódjék. Remélhetőleg sikerült inkognitóját megőriznie. Ne kövesse dicső szabadságu elődeinek példáját! Gondoljon *szenvedő* bajtársaira! — **T. N Budapest.** Hogy mikor álltunk legközelebb a békéhez? A hadiállapot bekövetkezése után egy perccel. Természetesebb, hogy ma sokkal messzebb állunk tőle. — **Többeknek.** Jubileumi számunk megjelenése alkalmából kifejezett jókivánságaik és elismerésükért hálás köszönet. — **D. B. Érsekujvár.** A Károly csapatkereszthez nem lehet a kardokat megszerezni. — **G. T. Miskolcz.** Magát is be kellene csukatni zöldség-felhalmozás miatt. Csak egy mentsége van, hogy olcsón adja. — **B. I.** Az ezredmuzeum számára szivesen fogadunk minden adományt. — **Nem közölhetők:** Óh ti nők. — Egy kis kaland. Csókos éjjelen. — Szomoru valóság — A háziorvos. — **Kislány.** Schwarmofen = rajvonalkályha és nem: nyitott raj. — **F. B.** A valódi tényállás a következő: A nagy murin az illető uriember olyan alaposan beszeszelt, hogy hordágyon kellett hazavitetni, elől égő gyertyát vittek, hátul pedig a banda gyászindulót játszott. — **P. G. Somorja.** Téved! Manapság nem a bölcsesség fogakat, hanem a műfogakat kapja legutoljára az ember. — **Doktor Dé.** Gázmaszkák László főhadnagynál faszolhatók. Igyekezzék mielőbb egyet szerezni tekintettel a veszedelmes szomszédságra. — (Több levélről a jövő számban.)

— —

EMKE KÁVÉHÁZ

Szabadságolt tisztek találkozó helye!

BUDAPEST, VII. KER. Esténként BRASSÓI KOZÁK

ERZSÉBET-KÖRUT 2. DANI zenekara hangversenyez

Nyomatott a cs. és kir. 65. gyalogezred tábori nyomdájában.